

Yttrande
2023-01-11

Ärende nr: 2.1.5

Yttrande angående – Särskild satsning för att bekämpa hedersförtryck inom folkgruppen romer

Den 19/10 2022 togs ett beslut i god majoritet i kommunstyrelsen som följer:

”§ 735 Kommunstyrelsen hemställer till Göteborgs Stads råd för den nationella minoriteten romer att återkomma till kommunstyrelsen med rekommendationer till staden om vilka insatser man ser behövs för att motverka att romer i Göteborg utsätts för hedersförtryck och för konsekvenser av parallella rättssystem.”

- Ett demokratiskt beslut har tagits och ska givetvis fullföljas.

Yrkande

L, D

2022-12-12

Nytt ärende

Yrkande angående – Särskild satsning för att bekämpa hedersförtryck inom folkgruppen romer

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen och kommunfullmäktige:

1. Kommunfullmäktige ger Socialnämnd Centrum i uppdrag att säkerställa att Regionalt Stödcentrum heder ska arbeta för att förebygga utomrättsliga rättegångar som sker i hederns namn.
2. Kommunfullmäktige ger Socialnämnd Centrum i uppdrag att säkerställa att Regionalt Stödcentrum heder arbetar tillsammans med Romano Center i Väst för att förhindra utomrättsliga rättegångar så kallade "Romani Kris".
3. Kommunfullmäktige ger Socialnämnd Centrum i uppdrag att säkerställa att Regionalt Stödcentrum heder ska arbeta tillsammans med Romano Center i Väst för att förebygga hederskultur.
4. Kommunfullmäktige ger Nämnden för demokrati och medborgarservice i uppdrag att säkerställa att Romano Center i väst arbetar tillsammans med Regionalt stödcentrum Heder för att förebygga hederskultur samt förebygga utomrättsliga rättegångar så kallade "Romani Kris"
5. Kommunfullmäktige ger Socialnämnd Centrum i uppdrag i samråd med Göteborgs Stads råd för den nationella minoriteten romer att förebygga hederskultur samt förebygga utomrättsliga rättegångar så kallade "Romani Kris"
6. Kommunfullmäktige ger Socialnämnd centrum och Nämnden för demokrati och medborgarservice i uppdrag att återskoppla hur arbetet med att bekämpa hederskultur och utomrättsliga rättegångar så kallade "Romani Kris" går.
7. Kommunfullmäktige ger Lokalnämnden i uppdrag att uppdatera sina rutiner samt ta fram nya arbetsmetoder för att förhindra att kommunens lokaler används till förtryckande verksamhet så som utomrättsliga rättegångar.

Yrkandet

Romer är en utsatt grupp i Sverige och har utsatts både för övergrepp och förtryck i Sverige, något som är väldokumenterat, bland annat i regeringens vitbok "Den mörka och okända historien – Vitbok om övergrepp och kränkningar av romer under 1900-talet". Vi behöver därför stötta och förebygga rasism och fördomar mot romer i Göteborg. Samtidigt kan vi inte blunda för att det finns hederskultur inom den romska kulturen. Att en folkgrupp har varit förtryckt och att det förekommer rasism mot en folkgrupp får inte vara en förevändning för att inte bekämpa hedersförtryck inom samma grupp.

Att bryta det hedersrelaterade förtrycket är en av vår tids största frihetsfrågor. Tiotusentals människor, främst flickor och kvinnor men även pojkar och män, övervakas av sin familj och släkt. Påtvingade äktenskap, misshandel och mord är verklighet. Kultur och tradition är aldrig en ursäkt för förtryck.

Det behövs bättre kunskap om killars utsatthet och dubbla roller i en hederskontext. Redan från barnben cementerar föräldrar strikta könsnormer och könssegregation. Pojkar ska inte visa känslor som ledsenhet. Det finns däremot en acceptans för att de är våldsamma och gör andra ledsna. De faller offer för tvångsäktenskap och kusinäktenskap. Men ännu vanligare är kraven de har på sig att kontrollera och straffa sina systrar och kvinnliga släktingar om de bryter mot familjens regel och normsystem. Kontrollen handlar om att garantera den ogifta flickans oskuld och den gifta kvinnans sex- och samliv.

Sönerna i det uppmärksammade fallet i Göteborg körde på sin mamma för att hon hittat en ny kärlek. Innan mordet hade skadestånd betalats ut till pappans släkt i en romsk rättegång (Romani Kris) av en annan man som den mördade mamman träffat. Hederskulturen kuvar allt som heter frihet, respekt, kärlek och lycka.

Problemet med utomrättsliga rättegångar har aktualiserats i media. Vi behöver därför ta krafttag för att förebygga och förhindra dessa utomrättsliga rättegångar. Det har dessutom framkommit att kommunens lokaler använts vid dessa utomrättsliga rättegångar.

Det har tidigare framkommit problem i Malmö med både utomrättsliga rättegångar och hederskultur i den romska kulturen. Nu visar det sig att både hederskultur och utomrättsliga rättegångar även förekommer i Göteborg. Vi behöver därför ta krafttag mot hedersförtrycket. Därför föreslår vi att Regionalt Stödcentrum heder arbetar med att förebygga utomrättsliga rättegångar samt att de ska arbeta med Romano center i Väst för att förebygga utomrättsliga rättegångar och hederskultur i den romska kulturen.

Romano Center i väst har som syfte att skapa bättre livschanser för romer. Fram till nu har bättre livschanser definierats som att ge råd och stöd till personer i frågor som arbete, bostad, utbildning, barnomsorg och skola, äldreomsorg, hälsa och föreningsliv. För att ge alla personer med en romsk identitet bättre livschanser krävs att ingen utsätts för hedersförtryck eller tvingas delta i utomrättsliga rättegångar. Mot denna bakgrund behöver Romano Center i västs arbete kompletteras med att arbeta mot hedersförtryck och utomrättsliga rättegångar. Då kompetensen om hedersförtryck finns hos Stödcentrum Centrum behöver dessutom ett bra samarbete inledas.

Med tanke på de aktuella frågornas allvarsamhet föreslår vi också att Socialnämnd centrum arbetar med frågorna i samråd med Göteborgs Stads råd för den nationella minoriteten romer. Att staden inkluderar forumet för samråd och utbyte av information mellan den romska minoriteten och kommunledningen i Göteborg är en viktig signal på det gemensamma krafttag som tas och ökar den romska minoritetens delaktighet och inflytande.